

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 257

van **BART DOCHY**

datum: 13 december 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Prioritair watergebruik tijdens droogte en waterschaarste - Afwegingskader

Om veerkrachtig te kunnen reageren op een waterschaarste werkte de Vlaamse overheid met de betrokken maatschappelijke actoren een afwegingskader uit dat voorzorgsmaatregelen en prioritair watergebruik kan bepalen in aanloop naar of tijdens waterschaarste. Het afwegingskader is een hulpmiddel voor beslissingsnemers om tijdens periodes van extreme droogte en dreigende waterschaarste doordachte en wetenschappelijk onderbouwde maatregelen te nemen om de kans op waterschaarste en de gevolgen ervan te beperken. Zo vormt het een grote stap vooruit in de onderbouwing van het reactief droogtebeleid in Vlaanderen.

Het afwegingskader wordt aangevuld met lokale gebiedskennis en andere kwalitatieve informatie. In de zomer van 2021 startte een evaluatie met de betrokken stakeholders.

Bij de diverse waterbekkens wordt een onderscheid gemaakt tussen online en offline waterbekkens. De online waterbekkens zijn gekoppeld aan beken en vallen onder het captatieverbod, de offline bekkens vallen niet onder het captatieverbod.

1. In het afwegingskader wordt geen verschil gemaakt tussen individuele of openbare voorraden. In het geval van offline bekkens, waarbij de voorraad niet als deel van de waterloop wordt gezien, is het captatieverbod niet van kracht.

Is dit correct?

2. Het onttrekken van water uit een onbevaarbare waterloop via vaste infrastructuur vereist een machtiging, vanaf volgend jaar wordt hieraan een debietmeter gekoppeld.

Klopt het dat de 'heffingsplicht waterverontreiniging' ook van toepassing is? Hoe zal dat verlopen?

3. Hoe worden de offline en online bekkens van gemeenten en provincies aanzien voor de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het water? Dienen zij de verantwoordelijkheid te nemen voor de kwaliteit van het water? Hoe dient men om te gaan met water uit een beek die overstroomt in een bekken?
4. Hoe zal de kwaliteit worden verzekerd? Zijn daar al voorbeelden van en hoe gebeurt dat?
5. Hoe dient men om te gaan met offline bekkens die zonder zeil water bergen en eventueel natuurlijk grondwater aanvullen? Welke regels zijn hier van kracht?
6. Indien men grondwater oppompt bij offline bekkens, betekent dit dan dat men aan grondwaterwinning doet? Zo ja, welke vergunningen zijn van kracht?

7. Welke maatregelen zal de minister nemen om de administratieve rompslomp tot een minimum te beperken en hoe zal men met de provincies en de VMM (Vlaamse Milieumaatschappij) schaalvoordelen, duidelijkheid en kwaliteitsbewaking genereren?
8. Op welke watervoorraad zijn welke regels van toepassing op het vlak van captatie (al dan niet vergunning of machtiging), waterkwaliteit, aanvulling/onttrekking van grondwater (zeil/geen zeil)?

ANTWOORD

op vraag nr. 257 van 13 december 2021

van **BART DOCHY**

1. Het afwegingskader is een beslissingsondersteunend instrument bij (dreigende) waterschaarste door droogte. Hierbij zijn reactieve maatregelen niet van toepassing op het gebruik van opgevangen hemelwater, opgeslagen in bedrijfseigen bekkens en dit vanuit de doelstelling om inspanningen van (landbouw)bedrijven inzake circulair watergebruik te promoten en belonen.

De wettelijke grondslag voor het uitvaardigen van onttrekkingsverboden is opgenomen in het uitvoeringsbesluit van 7 mei 2021 bij de wet onbevaarbare waterlopen. In uitvoering hiervan kan de gouverneur wel een onttrekkingsverbod uitvaardigen voor de onbevaarbare waterlopen en publieke grachten, maar niet voor offline-bufferbekkens.

2. Er is geen kostprijs verbonden aan het onttrekken van water uit onbevaarbare waterlopen, maar voor het gebruik van oppervlaktewater moet wel een heffing op de waterverontreiniging betaald worden. De data uit het onttrekkingsloket zullen doorgegeven worden aan de heffingendatabank zodat de administratieve last voor de onttrekkers tot een minimum beperkt wordt.
3. Het uitvoeringsbesluit van 7 mei 2021 bij de wet onbevaarbare waterlopen voorziet dat bij de onttrekking uit onbevaarbare waterlopen en publieke grachten het bekomen van een onttrekkingsticket de onttrekker geen garanties biedt over de kwaliteit van het onttrokken water. Het is de verantwoordelijkheid van de onttrekker om het onttrokken water alleen aan te wenden voor toepassingen waarvoor dat toegestaan is. De uitbater van een offline-bekken wordt beschouwd als een leverancier van water voor menselijke aanwending conform het waterwetboek. Momenteel zijn nog geen regels inzake waterkwaliteit uitgewerkt voor water voor menselijke aanwending zoals dit voor water voor menselijke consumptie wel het geval is.
4. Zoals hoger gesteld zijn er momenteel nog geen kwaliteitseisen inzake controle op water voor menselijke aanwending. Ik wil benadrukken dat VMM momenteel geen weet heeft van klachten als gevolg hiervan. Zoals u weet hecht ik veel belang aan het naar waarde schatten van ons schaars water. Gelet op de inspanningen rond het verder sluiten van de waterkringlopen is het nuttig om op basis van de ervaringen van de beheerders van offline-bekkens te bekijken of het aangewezen is hiervoor controlesystemen uit te werken
5. Indien ten gevolge van menselijke, niet-natuurlijke werkzaamheden die gericht zijn op het verhogen van het natuurlijk aanvullings- en infiltratievermogen van aquifers de hoeveelheid grondwater toeneemt, wordt dit beschouwd als het "kunstmatig aanvullen van grondwater". Hiervoor moet men, behoudens voor de verder geciteerde uitzonderingen, over een omgevingsvergunning voor rubriek 54.2 beschikken.
De uitzonderingen zijn:
 - infiltratie van niet-verontreinigd hemelwater;
 - irrigatie met niet-verontreinigd water noodzakelijk voor:
 - het gebruik of de exploitatie van bouw- of weiland mogelijk te maken of te houden;
 - het behoud van een ecosysteem;

- infiltratie via waterbekkens voor openbare watervoorziening.

Bij aanvulvolumes van meer dan 2500m³/d is ook een vergunning voor rubriek 54.3 vereist.

De sectorale voorwaarden die hieraan gekoppeld zijn, zijn terug te vinden in hoofdstuk 5.54 van titel II van VLAREM.

6. De voorwaarden staan beschreven in de nota "[Verlagen van het waterpeil bij open waters](#)", gezamenlijk opgesteld door het departement Omgeving en VMM en raadpleegbaar op de website van het departement.
7. Door de opzet van één gebruiksvriendelijk onttrekkingsloket voor de onttrekking van water uit alle publieke grachten, onbevaarbare waterlopen én bevaarbare waterwegen wordt voor een belangrijke beperking van de administratieve belasting gezorgd. Op basis van de ervaringen kan in overleg met de provincies en gemeentes bekeken worden welke verdere stappen ondernomen kunnen worden.
8. Voor de voorwaarden gerelateerd aan captaties uit publieke grachten en onbevaarbare waterlopen verwijs ik naar het uitvoeringsbesluit van 7 mei 2021 bij de wet onbevaarbare waterlopen.
Voor de voorwaarden m.b.t. de aanvulling/onttrekking van grondwater verwijs ik naar het antwoord bij vraag 5 en 6.